

Tabela do zgłaszania uwag w ramach konsultacji społecznych 14 projektowanych rezerwatów przyrody województwa podlaskiego

Lp.	Nazwa rezerwatu	Podmiot zgłaszający uwagi	Treść uwagi	Stanowisko RDOŚ (uwzględniona/ częściowo uwzględniona/ nieuwzględniona)	Uzasadnienie stanowiska RDOŚ
1.	Swoboda	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (20.06.2025 r.)	Termin dotyczący przedstawienia opinii w przedmiotowej sprawie był zdecydowanie za krótki, aby dokonać szczegółowych analiz pod kątem zasadności wzmocnienia ochrony przyrody na wskazanych obszarach.	nieuwzględniona	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. Z uwagi na charakter sprawy termin ten wydaje się być wystarczająco długi na potrzeby zapoznania się z dokumentacją udostępnioną na stronie internetowej RDOŚ w Białymstoku i możliwość wypowiedzenia się w przedmiotowym zakresie.
2.			Dla proponowanych obiektów nie przedstawiono wystarczających argumentów w postaci ekspertyz i opracowań przyrodniczych. Przedłożone przez RDOŚ w Białymstoku materiały obejmują tylko wybrane elementy środowiska przyrodniczego. W związku z tym brakuje szczegółowej i całościowej wiedzy uzasadniającej powołanie rezerwatów w proponowanej formie.	nieuwzględniona	RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Swoboda). Teren ten wykazuje się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, gdyż obejmuje w stanie naturalnym mozaikę ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, a także siedliska zwierząt. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.
3.			Duże wątpliwości budzi potrzeba obejmowania ochroną rezerwatową obszarów łągów jesionowo-olszowych, gdyż takie obszary w dobie niedoboru opadów w naszym regionie ulegają obecnie szybkim przekształceniom i mogą wymagać podejmowania czynnych działań ochronnych, mających na celu zachowanie trwałości lasu (zgodnie z ustawą o lasach). Wg prognoz mogą one stanowić obszary zagrożone rozpadem drzewostanów, co przy braku czynnych aktywnych działań, stanowi zagrożenie utraty wartości przyrodniczych. Dodatkowe wątpliwości budzi potrzeba obejmowania ochroną rezerwatową siedlisk grądowych, niejednokrotnie zniekształconych, wymagających podejmowania czynnych działań ochronnych, celem dostosowywania do istniejących warunków siedliskowych. Brak planów ochrony oraz zadań ochronnych dla większości istniejących obiektów rezerwatowych oraz ograniczone możliwości wydatkowania środków finansowych na działania	częściowo uwzględniona	Na obszarze planowanego rezerwatu przyrody Swoboda nie zidentyfikowano siedliska łągów jesionowo-olszowych. Jednocześnie należy wskazać, iż niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Ponadto w ciągu 5 lat od powołania rezerwatu przyrody Swoboda zostanie opracowany Plan ochrony dla tego rezerwatu.

		ochronne w rezerwach przyrody potwierdza zasadność naszych wątpliwości.		
4.		Dodatkowe wątpliwości budzi obejmowanie ochroną rezerwatową istniejących stref ochrony. Uważamy, że ochrona strefowa jest skutecznym i sprawdzonym sposobem ochrony poszczególnych gatunków.	<i>nieuwzględniona</i>	Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. W obrębie planowanego rezerwatu przyrody Swoboda nie występują strefy ochrony ostoi.
5.		Analiza przygotowanych przez Państwa materiałów geometrycznych wykazała, że granice w obrębie gruntów zarządzanych przez jednostki PGL LP w większości opierają się o granice wydzieleń leśnych. W przypadku granic własności powinny obligatoryjnie wykorzystywać działki ewidencyjne z Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB) jako referencję. Nadleśnictwa mają obowiązek dostosowywać swoją ewidencję do stanu posiadania z EGiB, lecz w przypadku częstych w naszym terenie modernizacji gruntów, nie robią tego z dnia na dzień.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Dokonano korekty granic rezerwatu poprzez dociągnięcie granic rezerwatu i otuliny do obowiązującego podziału powierzchniowego Nadleśnictwa.
6.		Największe wątpliwości budzi potrzeba wzmacniania ochrony przyrody jedynie na gruntach będących w zarządzie PGL LP. Świadczy to o naszym prawidłowym zarządzaniu gruntami PGL LP w trosce o właściwą ochronę wartości przyrodniczych na naszym terenie. Nie widząc zagrożeń z tytułu prowadzenia zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, wskazujemy na potrzebę wzmacniania ochrony na gruntach będących w innym zarządzie (np. Wód Polskich) lub stanowiących inną własność, gdzie identyfikuje się najwięcej zagrożeń antropogenicznych. Należy podkreślić, że wody, nie będące w naszym zarządzie, stanowią najcenniejszy komponent przyrodniczy terenów wskazanych przez Państwa do wzmocnienia ochrony przyrody.	<i>nieuwzględniona</i>	Rezerwat przyrody Swoboda stanowi w całości grunty Skarbu Państwa znajdujące się w całości w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Szczebra. Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wywłaszczenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu. Brak na obszarze rezerwatu wód płynących.
7.		Propozycję utworzenia rezerwatu opiniuje się negatywnie z uwagi na poniższe uwarunkowania.	<i>nieuwzględniona</i>	Wyłączenia z użytkowania wspomniane przez RDLP stanowią wstęp do ochrony cennego drzewostanu stanowiącego siedliska występowania

		<p>Znaczna większość obszaru objętego projektem rezerwatu oraz jego otuliny objęta jest ograniczeniami w prowadzeniu działań gospodarczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydzielienia objęte kryterium „starolasy” (241-h, 233-f) są równoznaczne z wyłączeniem z gospodarki leśnej, - Wydzielenia, będące w kryterium ONG (233-g) są równoznaczne z wyłączeniem z gospodarki leśnej, - Wydzielenia będące ujęte w moratorium (233-j, 233-i) mają nałożone ograniczenia w prowadzeniu gospodarki leśnej 		<p>chronionych gatunków chrząszczy saproksylicznych. Objęcie tych drzewostanów formą ochrony jaką jest rezerwat przyrody pozwoli na ochronę tego drzewostanu w oparciu o przepisy ustawy o ochronie przyrody.</p>
		<p>Poza powyższymi ograniczeniami na powierzchni projektowanego rezerwatu oraz jego otuliny realizacja zarządzenia nr 5 Dyrektora RDLP w Białymstoku w sprawie wytycznych dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i stosowania dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej oraz monitorowania i ochrony owadów saproksylicznych w ramach zrównoważonej gospodarki leśnej na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku w wystarczającym stopniu chroni gatunki chrząszczy saproksylicznych oraz ich siedliska. W wydzieleniach, gdzie stwierdzono występowanie rzadkich gatunków chrząszczy saproksylicznych podchodzi się w sposób szczególnie ostrożny do kształtowania zasobów martwego drewna. Zapewnia się ciągłość występowania odpowiednich mikrosiedlisk w lesie poprzez dążenie do pozostawienia większej niż przeciętnie ilości drzew martwych, nie mniej niż 5 m³/ha w różnym stanie rozkładu. W wydzieleniach, gdzie stwierdzono stanowiska chrząszczy saproksylicznych ograniczono intensywność cięć pielęgnacyjnych, w celu nie prześwietlania drzewostanu aby nie dopuszczać większej ilości światła (ciepła) do dna lasu oraz nie przyspieszać przesuszania leżących kłód drewna;</p>		<p>Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ</p>
		<p>Gospodarka leśna prowadzona w Nadleśnictwie Szczebra nie uszczupla populacji chronionych gatunków chrząszczy saproksylicznych oraz nie zagraża ich siedliskom. Dowodem tego jest występowanie licznych</p>		<p>Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ</p>

		stanowisk oraz obserwacji owadów saproksylicznych w drzewostanach użytkowanych gospodarczo w Nadleśnictwie Szczebra poza obszarem projektowanego rezerwatu przyrody „Swoboda”.		
		Projektowany rezerwat styka się z rezerwatem przyrody „Bory nad Kanałem Augustowskim” powołanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 grudnia 2024r. Szlaki turystyczne (rowerowe, piesze, konne) oraz drogi leśne przebiegające w sąsiedztwie rezerwatów, przez rezerwat „Bory nad Kanałem Augustowskim” oraz przez projektowany rezerwat są często użytkowane przez lokalną społeczność oraz turystów. W otoczeniu projektowanego rezerwatu obserwuje się społeczność lokalną podczas zbiorów grzybów i owoców runa leśnego. Utworzenie kolejnego rezerwatu przyrody w sąsiedztwie nie dawno już utworzonego spotka się z negatywną opinią społeczności lokalnej oraz turystów, którym zostaną wprowadzone kolejne ograniczenia dotyczące wstępu do lasu	częściowo uwzględniona	Dokonano korekty przebiegu granicy rezerwatu przyrody w celu uniknięcia zazębiania się dwóch form ochrony jaką jest rezerwat Bory nad Kanałem Augustowskim oraz projektowany rezerwat Swoboda (usunięcie z granic rezerwatu części wydzielienia 241h). W przyszłości planowane jest udostępnienie rezerwatu dla lokalnej społeczności w celu zbierania runa, poruszania się po rezerwacie.
		Utworzenie projektowanego rezerwatu przyrody „Swoboda” spowoduje powstanie enklawy młodszych drzewostanów między dwoma rezerwatami. Przykładowe wydzielienia 241-d -12 lat, 241-c – 15 lat, 241-g – 21 lat nie są potencjalnym siedliskiem występowania owadów saproksylicznych, a wymagają prowadzenia cięć pielęgnacyjnych.	niewuwzględniona	Wspomniane przez RDLP enklawy z młodym drzewostanem nie zostały włączone w granice rezerwatu na żadnym z etapów prac nad jego utworzeniem.
		W graniczących z rezerwatem oddziałach 220 oraz 233j obserwuje się silne wydzielanie posuszu sosnowego zasiedlonego kornikiem ostrożnym oraz przytłuszczkiem granatkiem. Niezbędne jest prowadzenie cięć sanitarnych, aby zabezpieczyć drzewostan przed niekontrolowanym rozwojem szkodników wtórnych.	niewuwzględniona	Włączenie tych adresów w granice rezerwatu jest uzasadnione ze względu na stwierdzone występowanie gatunków chrząszczy w tych lokalizacjach. Włączenie oddziału 220c w otulinę nie wyklucza prowadzenia w tej lokalizacji działań z zakresu gospodarki leśnej. Usuwanie drzew w granicach rezerwatu również jest możliwe i zostanie uregulowane na etapie opracowywania zadań ochronnych dla rezerwatu.
	Swoboda	osoba fizyczna (01.07.2025 r.) Jako mieszkaniec jestem zaniepokojony faktem, że droga z Suchej Rezczy do śluz Swoboda jest w planach ujęta jako powierzchnia rezerwatu. Droga ta nie powinna być zamknięta dla ruchu ponieważ służy jako droga pożarowa oraz prowadzi tą drogą szlak	częściowo uwzględniona	Wspomniana droga jest drogą leśną przeciwpożarową, jednakże nie udostępnioną do publicznego ruchu stąd też dopiero bo jej udostępnieniu przez Nadleśnictwo do ruchu możliwe jest jej udostępnienie przez RDOŚ. Planowane jest w przyszłości udostępnienie rezerwatu w celu zbierania runa leśnego, a także prowadzenia działań zmierzających do ochrony

			turystyczny oraz szlak konny. W przypadku gdyby droga była nadal udostępniona to istnieje ryzyko czasowego blokowania drogi przez powalone drzewa, chyba, że RDOŚ wyda stałą zgodę na usuwanie takich drzew z drogi? To samo dotyczy dróg oraz linii oddziałowych wewnątrz rezerwatu. Ponadto ujęto w granicach planowanego rezerwatu drzewostany gospodarcze, pochodzące z sadzenia, stosunkowo młode np 70 lat, nie mające absolutnie żadnych wyjątkowych cech. Gdyby rezerwat powstał wnioskuję o umożliwienie zbierania zrzutów, grzybów, jagód i roślin zielnych oraz o ochronę czynną w rezerwacie polegającą na usuwaniu drzew zasiedlonych przez korniki oraz na możliwość prowadzenie odstrzału IGO takich jak jenot czy szop pracz.		cennych drzewostanów oraz usuwania drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.
11	Swoboda	Osoba fizyczna (28.06.2025 r.)	Nie twżeniu nowych rezerwatów		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
12	Swoboda	Osoba fizyczna (30.06.2025 r.)	Uważam że, nie chodzi tu o ochronę przyrody, lecz raczej o ograniczanie produkcji głównie rolnej i leśnej, znam rzeszę profesjonalnych przedsiębiorców rolnych jak i leśnych którzy obawiają się działań ministerstwa klimatu. Stawiam stanowczy sprzeciw takim działaniom, dodatkowo nadmienię, że moi koledzy z branży rolnej też włączają się i będą oponentami tego typu działań, które są nielogiczne, bo w terenie gdzie 80 procent społeczeństwa żyje z rolnictwa i leśnictwa czyli chodzi głównie o Województwo podlaskie będą zamykane podstawowe gałęzie gospodarki i tworzona niby turystyka czyli skansen bo inaczej tego nie da się nazwać.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
13	Swoboda	Osoba fizyczna (01.07.2025 r.)	Jestem przeciw tworzeniu nowych rezerwatów z uwagi na ograniczenie możliwości polowania. Spowoduje to zwiększenie szkód rolniczych oraz likwidację obwodów łowieckich łowieckich łowieckich	niewzględniona	Uwaga o charakterze ogólnym. Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.

14	Swoboda	Osoba fizyczna (01.07.2025 r.)	Uważam, że jest to działanie szkodliwe zarówno dla gospodarki prowadzonej przez człowieka, jak i dla samego dobrostanu zwierząt dziko żyjących. Tworzenie nowych rezerwatów będzie bowiem wpływać negatywnie na postrzeganie zwierząt dzikich, szczególnie przez społeczności wiejskie. Warto też odnotować coraz częstsze głosy środowisk naukowych mówiące o większej potrzebie ochrony czynnej w miejsce ochrony biernej.	<i>niewwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. Nie wskazano w jaki sposób tworzenie rezerwatów przyrody ma wpływać negatywnie na gospodarkę prowadzoną przez człowieka i dobrostan zwierząt. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu.
15	Swoboda	Osoba fizyczna (01.07.2025 r.)	Obawiamy się powołanie nowych rezerwatów spowoduje presję zwierzyny na wyrządzanie szkód wyprawach rolników	<i>niewwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody.
16	Swoboda	Osoba fizyczna (02.07.2025 r.)	W związku z prowadzoną konsultacją na temat tworzenia nowych lub powiększenia już istniejących rezerwatów przyrody chciałbym wyrazić swoją obawę o prowadzenie gospodarki łowieckiej .	<i>niewwzględniona</i>	Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.
	Swoboda	Osoba fizyczna (02.07.2025 r.)	Skoro pojawiła się możliwość konsultacji społecznych dla projektowanych rezerwatów przyrody postanowiłam wyrazić swoją opinię. Odnoszę wrażenie, że projektując owe rezerваты nikt z Państwa nie zastanowił się nad konsekwencjami dla zamieszkującej tu ludności. Czy zrobione to zostało zza biurka , palcem po mapie , bo nikt nie pofatygował się aby sprawdzić jak rezerваты będą przebiegać w rzeczywistości w której żyją ludzie ? Gmina Płaska nie posiada żadnych fabryk ani innych wielkich korporacji , zakładów pracy. Większość ludności żyje tu z turystyki : wynajmu pokoi, kajaków, rowerów. Sezon mają krótki a zarobić w nim muszą na większość roku. Dodatkowo niekorzystna sytuacja geopolityczna za naszą wschodnią granicą skutkuje znacznym zmniejszeniem ruchu turystycznego. Ponadto rezerwat ma wyłączyć z użytkowania drogi, które stanowią ważny element infrastruktury komunikacyjnej w gminie. Plaża gminna Paniewo zostanie wyłączona z użytkowania co znacznie ograniczy ofertę dla turystów, gdyż jest to jedna z większych i piękniejszych plaż położonych w gminie		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ

			<p>Płaska. Może lepiej żeby Gmina Płaska w całości została uznana jako rezerwat przyrody i skansen? Mieszkańcom wypłacać co miesiąc zapomogi ? Ktoś zapomina o prostej zasadzie Żyj i daj żyć innym. Niestety mieszkańcom Gminy Płaska w imię szeroko rozumianej ekologii i ochrony środowiska odbiera się prawo do lepszego życia. To nie tylko sprawa jednej drogi, ale całościowe podejście do ochrony przyrody w gminie. Ochrony kosztem jakości życia , możliwości pracy. Smutne realia 21 wieku.</p> <p>"</p>		
17	Swoboda	Zarząd Powiatu Augustowskiego (03.07.2025 r.)	<p>Kolejny planowany rezerwat przyrody „Swoboda” lokalizowany w sąsiedztwie utworzonego w 2024r. rezerwatu „Bory nad Kanałem Augustowskim” nie jest dobrym rozwiązaniem, gdyż spotyka się z negatywną opinią lokalnej społeczności oraz turystów. W obszarze projektowanego rezerwatu „Swoboda” odbywa się intensywny ruch turystyczny oraz lokalnej ludności ze względu na zlokalizowane tam szlaki turystyczne oraz walory krajobrazowe. Ochrona przyrody jest istotnym aspektem gospodarki leśnej, który leśnicy w Puszczy Augustowskiej uwzględniają podczas prac gospodarczych. To dzięki temu zachowały się tak wartościowe pod względem przyrodniczym populacje gatunków i ich siedliska. Mieszkańcy Gminy wskazują, że na terenie proponowanego rezerwatu znajdują się młodsze drzewostany, które według ich opinii wymagają prowadzenia dalszych prac gospodarczych. Tworzenie nowych rezerwatów na takich obszarach, społeczność lokalna odczytuje jako ograniczenie w swobodnym poruszaniu się po lesie, ograniczanie ruchu turystycznego, ograniczanie wielowiekowej tradycji zbioru owoców mna leśnego.</p>	<i>nieuwzględniona</i>	<p>W granicach rezerwatu nie stwierdza się drzewostanów poniżej 70 lat. Młodsze drzewostany zostały wyłączone z pierwotnej propozycji rezerwatu. W przyszłości planowane jest umożliwienie zbierania runa leśnego oraz udostępnienie szlaków przebiegających przez teren rezerwatu.</p>
	Swoboda	Nadleśnictwo Szczebra (04.07.2025 r.)	<p>W opinii Nadleśnictwa Szczebra czas przeznaczony przez RDOŚ na wyrażenie opinii na temat projektowanych rezerwatów przyrody jest zdecydowanie za krótki, żeby dokonać szczegółowych i rzetelnych analiz pod kątem zasadności utworzenia rezerwatu.</p>	<i>częściowo nieuwzględniona</i>	<p>W przedmiotowej tabeli odniesiono się do tożsamyh uwag przekazanych przez RDLP pismem z dnia 20 czerwca 2025 r. projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe. Uwagi zgłoszone przez Nadleśnictwo są tożsame z tymi przekazanymi przez RDLP w dniu 20 czerwca 2025 r.</p>

			<p>Dla projektowanych rezerwatów przyrody nie przedstawiono wystarczających argumentów w postaci ekspertyz i opracowań przyrodniczych. Przedłożone przez RDOŚ materiały są wybiórcze i obejmują tylko wybrane elementy środowiska przyrodniczego. W związku z tym brakuje szczegółowej i całościowej wiedzy uzasadniającej powołanie rezerwatu w proponowanej formie.</p> <p>""Propozycję utworzenia rezerwatu opiniuje się negatywnie z uwagi na poniższe argumenty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. znaczna większość obszaru objętego projektem rezerwatu oraz jego otuliny objęta jest ograniczeniami w prowadzeniu działań gospodarczych: <ul style="list-style-type: none"> - wydzielienia objęte kryterium „starolasy” (241-h, 233-f) są równoznaczne z wyłączeniem z gospodarki leśnej, - Wydzielienia, będące w kryterium ONG, obszary cenne przyrodniczo kat. 1.11 (233-g) są równoznaczne z wyłączeniem z gospodarki leśnej, - Wydzielienia będące ujęte w moratorium (233-g, 233-h, 233-i, 241-b, 241-h) mają nałożone ograniczenia w prowadzeniu gospodarki leśnej; 2. Poza powyższymi ograniczeniami na powierzchni projektowanego rezerwatu oraz jego otuliny realizacja zarządzenia nr 5 Dyrektora RDLP w Białymstoku w sprawie wytycznych dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i stosowania dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej oraz monitorowania i ochrony owadów saproksylicznych w ramach zrównoważonej gospodarki leśnej na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku w wystarczającym stopniu chroni gatunki chrząszczy saproksylicznych oraz ich siedliska. W wydzieleniach, gdzie stwierdzono występowanie rzadkich gatunków chrząszczy saproksylicznych podchodzi się w sposób szczególnie ostrożny do kształtowania zasobów martwego drewna. Zapewnia się ciągłość występowania odpowiednich mikrosiedlisk w lesie poprzez dążenie do pozostawienia większej niż przeciętne ilości drzew martwych, nie mniej niż 5 m³/ha w różnym stanie rozkładu. W wydzieleniach, 		
--	--	--	---	--	--

			<p>gdzie stwierdzono stanowiska chrząszczy saproksylicznych ograniczono intensywność cięć pielęgnacyjnych, w celu nie prześwietlania drzewostanu aby nie dopuszczać większej ilości światła (ciepła) do dna lasu oraz nie przyspieszać przesuszania leżących kłód drewna;</p> <p>3. Gospodarka leśna prowadzona w Nadleśnictwie Szczebra nie uszczupla populacji chronionych gatunków chrząszczy saproksylicznych oraz nie zagraża ich siedliskom. Dowodem tego jest występowanie licznych stanowisk oraz obserwacji owadów saproksylicznych w drzewostanach użytkowanych gospodarczo w Nadleśnictwie Szczebra poza obszarem projektowanego rezerwatu przyrody „Swoboda”.</p> <p>4. Projektowany rezerwat styka się z rezerwatem przyrody „Bory nad Kanałem Augustowskim” powołanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 grudnia 2024r. Szlaki turystyczne (rowerowe, piesze, konne) oraz drogi leśne przebiegające w sąsiedztwie rezerwatów, przez rezerwat „Bory nad Kanałem Augustowskim” oraz przez projektowany rezerwat są często użytkowane przez lokalną społeczność oraz turystów. W otoczeniu projektowanego rezerwatu obserwuje się społeczność lokalną podczas zbiorów grzybów i owoców runa leśnego. Utworzenie kolejnego rezerwatu przyrody w sąsiedztwie nie dawno już utworzonego spotka się z negatywną opinią społeczności lokalnej oraz turystów, którym zostaną wprowadzone kolejne ograniczenia dotyczące wstępu do lasu.</p> <p>5. Utworzenie projektowanego rezerwatu przyrody „Swoboda” spowoduje powstanie enklawy młodszych drzewostanów między dwoma rezerwatami. Przykładowe wydzielania 241-d -12 lat, 241-c – 15 lat, 241-g – 21 lat nie są potencjalnym siedliskiem występowania owadów saproksylicznych, a wymagają prowadzenia cięć pielęgnacyjnych.</p> <p>6. W graniczących z rezerwatem oddziałach 220 oraz 233j obserwuje się silne wydzielanie posuszu</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>sosnowego zasiedlonego kornikiem ostrożnym oraz przyplaszczkiem granatkiem. Niezbędne jest prowadzenie cięć sanitarnych, aby zabezpieczyć drzewostan przed niekontrolowanym rozwojem szkodników wtórnych</p> <p>7. Czas przeznaczony przez RDOŚ na wyrażenie opinii na temat projektowanego rezerwatu przyrody Swoboda jest zdecydowanie za krótki, żeby dokonać szczegółowych i rzetelnych analiz pod kątem zasadności utworzenia rezerwatu. Dla projektowanych rezerwatów przyrody nie przedstawiono wystarczających argumentów w postaci ekspertyz i opracowań przyrodniczych. Przedłożone przez RDOŚ materiały są wybiórcze i obejmują tylko wybrane elementy środowiska przyrodniczego. W związku z tym brakuje szczegółowej i całościowej wiedzy uzasadniającej powołanie rezerwatu w proponowanej formie."</p>		
18.	Swoboda	Lasonauci (04.07.2025 r.)	<p>Kwestionujemy powoływanie rezerwatu, kiedy głównym argumentem jest ochrona gatunków chrząszczy saproksylicznych w sytuacji, gdy mają one dobre warunki do bytowania i rozwoju na wielu obszarach Puszczy Augustowskiej; nie jest jasne co określa zbiór "cennych i chronionych gatunków ptaków, roślin naczyniowych i mszaków", i czy to w jakiś sposób wyróżnia ten obszar.</p>	nieuwzględniona	<p>Obszar rezerwatu obejmuje drzewostany w Puszczy Augustowskiej z cennym przyrodniczo drzewostanem stanowiącym miejsce występowania i nagromadzenia wielu cennych gatunków chrząszczy. Jest to jeden z ewenementów przyrodniczych, aby na tak nie dużej powierzchni stwierdzono tak znaczną ilość gatunków. Ochrona dojrzałego drzewostanu umożliwia zachowanie funkcji ekologicznej lasu na etapie, w którym dochodzi do kumulacji martwego drewna i sukcesywnego zamierania najstarszych drzew. W obrębie tego procesu mogą funkcjonować gatunki saproksyliczne i ksylofagi, dla których płyty starodrzewi stanowią kluczowe siedliska i refugia. Stare drzewa tworzą wiele siedlisk i potencjalnych nisz ekologicznych. Istnieją zatem przyrodnicze przesłanki do objęcia tego obszaru ochroną rezerwatową bez względu na jego powierzchnię. Ustawa o ochronie przyrody nie definiuje jaką powierzchnię winien mieć obszar, który można objąć ochroną rezerwatową.</p>
20.	Swoboda	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	<p>OTOP w pełni popiera powołanie aktualnie procedowanych 11 nowych rezerwatów przyrody i powiększanych 3 istniejących w województwie podlaskim. Obiekty te jako miejsca o wysokich walorach przyrodniczych uzupełnią sieć istniejących obszarów chronionych zapewniając im trwałą i formalną ochronę. W szczególności wartościowe jest obejmowanie ochroną naturalnych cieków wodnych i jezior wraz z</p>		<p>Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ</p>

			przylegającymi do nich siedliskami podmokłymi oraz lasów o wysokim stopniu naturalności i stanowiących cenne siedliska i siedliska cennych gatunków. Objęcie ich ochroną jako rezerwatów przyrody stanowić będzie wartościowy krok w kierunku osiągnięcia celów stawianych w unijnej Strategii na rzecz Bioróżnorodności.		
21.			W przypadku, gdy nie koliduje to z potrzebami ochrony gatunków wrażliwych, wnioskujemy o rozważenie udostępnienia obszarów powoływanych rezerwatów dla lokalnych społeczności na cele niekomercyjne.	<i>uwzględniona</i>	W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na cel ochrony rezerwatu. RDOŚ w Białymstoku dokona szczegółowej analizy w powyższym zakresie.
22.			Cenne jest wyznaczenie wokół projektowanych rezerwatów otulin. Ze względów praktycznych warto rozważyć - zamiast buforu - objęcie otuliną całych wydziałów leśnych zachodzących na pas buforu.	<i>niewuwzględniona</i>	Otulinę stanowi całe wydzielenie leśne w celu dokładnego wyznaczenia granicy w terenie i możliwości prowadzenia ewentualnych prac z zakresu gospodarki leśnej.
23.			Wprowadzenie rezerwatów wiąże się z restrykcyjnymi ograniczeniami w użytkowaniu gruntów. Nawet jeśli projektowane rezerваты w większości obejmują tereny leśne i torfowiskowe, ich ustanowienie może oddziaływać pośrednio na funkcjonowanie gospodarstw, m.in. poprzez ograniczenia w dostępie do infrastruktury, wody oraz wpływ na sąsiadujące grunty. Taka ingerencja może prowadzić do spadku dochodów rolników i zagrożenia stabilności lokalnych gospodarstw.	<i>niewuwzględniona</i>	Rezerwat przyrody wraz z otuliną obejmuje obszar gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Nadleśnictwa Czarna Białostocka. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Ponadto w ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego.
24.	Swoboda	Podlaska Izba Rolnicza	Tworzenie rezerwatów znacząco ograniczy możliwość prowadzenia gospodarki łowieckiej. Skutkiem tego będzie wzrost liczby szkód w uprawach, szczególnie ze strony dzików, jeleni i łosi. Pomimo tego, że koła łowieckie są zobowiązane do wypłaty odszkodowań, to skala możliwych szkód może przekroczyć ich możliwości finansowe i organizacyjne. Dla wielu rolników oznacza to realną utratę części lub całości plonów, co wpływa bezpośrednio na ich dochody i bezpieczeństwo ekonomiczne.	<i>niewuwzględniona</i>	Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.
25.			Wprowadzenie formalnych konsultacji społecznych są prowadzone, nie zapewniają one rzeczywistego wpływu lokalnych społeczności na decyzje administracyjne. Granice niektórych planowanych	<i>niewuwzględniona</i>	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. W tym czasie, każdy zainteresowany miał prawo zapoznać się z planowanymi do utworzenia rezerwatami przyrody i wnieść swoje uwagi.

		rezerwatów wyznaczone zostały bez uwzględnienia kontekstu społeczno-gospodarczego oraz interesów mieszkańców, co budzi uzasadnione obawy o marginalizację głosu rolników.		
26.		Wyłączenie kolejnych terenów spod użytkowania gospodarczego oraz ograniczenia wynikające z ochrony rezerwatowej mogą prowadzić do blokowania inwestycji lokalnych zarówno drogowych, jak i usługowych — szczególnie na terenach wiejskich. To realne zagrożenie dla rozwoju społeczności lokalnych i poprawy warunków życia mieszkańców.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
27.		Projekty nie zakładają rozważenia innych, bardziej elastycznych form ochrony, takich jak sieć Natura 2000, programy rolno-środowiskowe czy lokalne inicjatywy ochrony przyrody. Takie rozwiązania umożliwiłyby współistnienie działań ochronnych z działalnością rolniczą, bez konieczności nakładania tak dotkliwych ograniczeń.	<i>nieuwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. Teren, na którym planuje się utworzenie rezerwatu przyrody Swoboda położony jest w obszarze Natura 2000 Ostoja Augustowska. Brak alternatywnych rozwiązań dla planowanego utworzenia rezerwatu przyrody, gdyż jest to zgodne z ustawą o ochronie przyrody.
28.		W imieniu rolników i delegatów Podlaskiej Izby Rolniczej apelujemy o wstrzymanie prac nad tworzeniem i powiększaniem rezerwatów, które w obecnym kształcie mogą negatywnie wpłynąć na sytuację rolników i rozwój regionu. Wnioskujemy o przeprowadzenie rzetelnej analizy skutków społeczno-ekonomicznych, uwzględniającej realny wpływ projektów na rolnictwo, gospodarkę łowiecką i lokalny rozwój oraz zagwarantowanie realnego udziału rolników i mieszkańców wsi w procesie decyzyjnym, nie tylko w formie formalnych konsultacji, ale poprzez wspólne opracowanie rozwiązań zrównoważonych.	<i>nieuwzględniona</i>	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. W tym czasie, każdy zainteresowany miał prawo zapoznać się z planowanymi do utworzenia rezerwatami przyrody i wnieść swoje uwagi.
29.		Ponadto wnioskujemy o rozważenie alternatywnych form ochrony przyrody, które nie wyłączają wielkopowierzchniowych terenów z użytkowania, lecz umożliwiają zachowanie równowagi między ochroną środowiska a prowadzeniem gospodarki rolnej. Uzupełnienie analizy o ocenę szkód łowieckich i możliwości kompensacyjnych oraz wdrożenie realnych	<i>nieuwzględniona</i>	Planowany rezerwat Swoboda stanowi w całości grunty Skarbu Państwa znajdujące się w całości w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Szczebra. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Ponadto prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody.

			rekompensat za szkody łowieckie oraz wsparcie łowiectwa zaradczego		
30.	Swoboda	PTTK w Warszawie	włączenie w granice rezerwatów terenów prywatnych łąk, pastwisk i nieużytków, w tym mokradł, które położone są jako enklawy śródlądowe, i spełniają ważne funkcje przyrodnicze. W przeciwnym wypadku będą to enklawy włączone do obwodów łowieckich i ustawione na nich ambony myśliwskie, zamiast wież widokowych dla obserwacji przyrodniczych; włączenie w granice rezerwatów gruntów innej własności, a do czasu uzyskania zgody lub wykupienia na rzecz Skarbu Państwa wyznaczenia ich jako otuliny rezerwatów.	<i>nieuwzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. W przypadku uzyskania zgody osób fizycznych na objęcie ich działek ochroną rezerwatową, RDOŚ w Białymstoku poczyni kroki celem powiększenia rezerwatu. Na tym etapie jest to niemożliwe.
31.	Swoboda	Towarzystwo Biebrzańskie	Towarzystwo Biebrzańskie wyraża poparcie dla utworzenia rezerwatu przyrody w proponowanym zakresie, mającym na celu ochronę populacji i siedlisk skrajnie rzadkich gatunków chrząszczy saproksylicznych, a także siedliska będącego miejscem występowania cennych i chronionych gatunków ptaków, roślin naczyniowych i mszaków.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
32	Swoboda	Osoba fizyczna (04.07.2025 r.)	Jako mieszkaniec Płaska Kąty pragnę wyrazić swoje negatywne stanowisko wobec planowanego rezerwatu „Borsuki” w gminie Płaska oraz „Swoboda” w gminie Płaska, powiat augustowski, Nadleśnictwo Płaska i Nadleśnictwo Szczebra. Moje obawy dotyczą przede wszystkim granic proponowanych rezerwatów, które ingerują w możliwość przejazdu drogami leśnymi dopuszczonymi do ruchu lokalnego. Dotyczy to szczególnie drogi dojazdowej do Osady Perkuć oraz drogi od śluży Paniewo do miejscowości Płaska (plaża Paniewo). Jako mieszkaniec tej okolicy często korzystam z drogi prowadzącej ze śluży Paniewo do Płaska Kąty, dlatego zmiany w tym zakresie mogą znacząco wpłynąć na moje codzienne życie oraz na dostępność do ważnych miejsc rekreacyjnych.	<i>nieuwzględniona</i>	Większość treści złożonej uwagi odnosi się do rezerwatu Borsuki. W przypadku rezerwatu Swoboda droga leśna przebiegająca przez rezerwat nie jest drogą leśną publiczną, dopuszczającą przejazd po niej aut inne niż leśne. Dopiero po jej udostępnieniu przez Nadleśnictwo możliwe jest rozważanie jej udostępnienia przez RDOŚ w Białymstoku.

			Zwracam się z prośbą o ponowne rozpatrzenie granic proponowanych rezerwatów, aby uwzględnić potrzeby mieszkańców oraz ułatwić dostęp do dróg, które są istotne dla lokalnej społeczności.		
	Swoboda	Wójt Gmina Płaska	<p>Sprzeciw wobec nieprzeprowadzenia szczegółowych konsultacji społecznych uwzględniających m.in. spotkania z Mieszkańcami Gminy Płaska. Ich pominięcie stanowi całkowity brak szacunku dla społeczeństwa Gminy.</p> <p>Sprzeciw wobec projektowanego rezerwatu przyrody z powodu istotnego zagrożenia dla funkcjonowania sieci drogowej oraz gospodarki leśnej i turystycznej, które stanowią podstawę bytu gospodarczego Gminy Płaska.</p>	nieuwzględniona	Konsultacje społeczne trwały 21 dni, dając możliwość wypowiedzenia się lokalnej społeczności co do zasadności utworzenia rezerwatu i złożenia stosowanych uwag. Rezerwat swoim zasięgiem obejmuje wyłączenie grunty Skarbu Państwa z zarządzenie Nadleśnictwa Szczebra, stąd też nie dojdzie w żaden sposób do ograniczenia prawa do władania nieruchomością osób trzecich. W przyszłości planowane jest udostępnienie rezerwatu do ruchu pieszego, pozyskiwania owoców runa leśnego.
33.	Swoboda	<p>osoby fizyczne (03.07.2025 r.);</p> <p>osoby fizyczne (04.07.2025 r.);</p> <p>Zakład Usług Leśnych Acer Jarosław</p> <p>Harmuszkiewicz</p>	<p>1. Brak wystarczających ekspertyz i analiz przyrodniczych</p> <p>W dokumentach dotyczących projektu rezerwatu Swoboda brakuje szczegółowych ekspertyz i map stanowiskowych potwierdzających unikalność i trwałość wskazanych wartości przyrodniczych. Wymienione siedliska i gatunki ptaków występują powszechnie także poza projektowanym obszarem, a brak danych o wielkości populacji i kondycji siedlisk uniemożliwia ocenę, czy powołanie rezerwatu jest uzasadnione.</p> <p>2. Brak wglądu do planu ochrony rezerwatu</p> <p>W projekcie zarządzenia nie przedstawiono planu ochrony, który jest potrzebny, aby ocenić sens tworzenia rezerwatu i sprawdzić, czy zaproponowane metody ochrony faktycznie odpowiadają potrzebom siedlisk i gatunków, które tam występują. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. plan ochrony może powstać w terminie 5 lat od utworzenia rezerwatu, co oznacza, że przez wiele lat rezerwat będzie funkcjonować bez konkretnych działań ochronnych, a cała ochrona będzie ograniczać się</p>	nieuwzględniona	<p>1. RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Swoboda). Teren ten wykazuje się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, gdyż obejmuje w stanie naturalnym mozaikę ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, a także siedliska roślin, zwierząt i porostów. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.</p> <p>2. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Ponadto w ciągu 5 lat od powołania rezerwatu przyrody Swoboda zostanie opracowany Plan ochrony dla tego rezerwatu.</p> <p>3. Zapisy Planów Zadań Ochronnych odnoszą się do siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, zwierząt i grzybów będących przedmiotami ochrony danego obszaru Natura 2000. W granicach planowanego rezerwatu przyrody oprócz płatów siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska znajdują się również drzewostany i siedliska inne niż "naturowe", co do których zapisy PZO nie obowiązują. W celu utrzymania ogólnej bioróżnorodności należy zachować</p>

jedynie do wprowadzonych zakazów. To może wcale nie służyć przyrodzie, a wręcz prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk i gatunków. Bez planu ochrony trudno rzetelnie ocenić, czy utworzenie rezerwatu w zaproponowanym kształcie ma sens i będzie skuteczne.

3. **Natura 2000**

Obszar projektowanego rezerwatu znajduje się już w granicach obszaru Natura 2000, co oznacza, że podlega skutecznej ochronie wynikającej z przepisów krajowych i unijnych. Ochrona w ramach Natura 2000 jest wystarczająca do zachowania siedlisk i gatunków występujących na tym terenie, dlatego dodatkowe powołanie rezerwatu nie jest potrzebne i nie wniesie realnej wartości przyrodniczej. Dokumentacja projektowa nie wskazuje, co dodatkowego miałby wnieść rezerwat w stosunku do istniejącej ochrony w ramach Natura 2000 ani jak utworzenie rezerwatu przyczyni się do poprawy stanu siedlisk i gatunków.

4. **Niezasadność biernej ochrony grądów**

Jako cel ochrony rezerwatu wskazano zbiorowiska grądowe (9170), które w dobie niedoboru opadów i pogarszających się warunków wodnych ulegają szybkim przekształceniom. Wymagają one czynnych działań ochronnych (np. regulacji stosunków wodnych, zabiegów pielęgnacyjnych), a nie biernej ochrony rezerwatowej, która może przyspieszyć degradację siedlisk zamiast je chronić.

4. **Brak odniesień do ochrony przeciwpożarowej**

Projekt rezerwatu nie zawiera zapisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej ani kwestii utrzymania dróg pożarowych, co budzi istotne wątpliwości w kontekście rosnącego zagrożenia pożarami lasów w regionie. W ostatnich latach obserwuje się coraz większą liczbę pożarów w lasach, co wymaga bieżącego dostępu do terenu i możliwości szybkiego reagowania służb leśnych, czego ochrona bierna rezerwatu nie zapewnia.

5. **Brak uzasadnienia otuliny**

Dokumentacja nie zawiera uzasadnienia dla wyznaczenia otuliny w zaproponowanym kształcie i

ciągłość przestrzenną drzewostanów. Ponadto, w celu zabezpieczenia naturalnych procesów, obszar powinien być wyłączony z gospodarki leśnej, a ochrona rezerwatowa jest w tym celu odpowiednim narzędziem.

4. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Uwzględni on również konieczność ochrony grądów i będzie spójny z zapisami PZO.

4. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Uwzględni on również konieczność ochrony przeciwpożarowej wskazanego obszaru.

5. W celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka wyznaczono otulinę. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu i jego otuliny dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.

6. Rezerwat przyrody stanowi jedną z najwyższych form ochrony przyrody w Polskim prawie. Obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. W art. 15 ustawy o ochronie przyrody wskazano zakazy, które obowiązują w rezerwach przyrody, za których złamanie grozi kara aresztu lub grzywny. Stosowanie się do zakazów ujętych w art. 15 uop stanowi najwyższą formę ochrony bioróżnorodności.

7. Tworzenie rezerwatu przyrody w żaden sposób nie ogranicza możliwości eliminowania gatunków obcych. Działania takie mogą być ujęte w planie ochrony lub zadaniach ochronnych rezerwatu. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o gatunkach obcych, organem właściwym do podjęcia działań zaradczych w stosunku do IGO na obszarze rezerwatu przyrody, z wyłączeniem lasów stanowiących rezerwat przyrody - jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Nie stwierdza się, aby funkcjonowanie rezerwatów przyrody negatywnie wpływało na sposoby eliminacji gatunków IGO.

8. Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody

		<p>powierzchni, ani opisu jej roli w ochronie rezerwatu. W związku z tym nie ma możliwości oceny zasadności ustanowienia otuliny w takiej formie.</p> <p>6. Certyfikacja Teren Nadleśnictwa Augustów, na którym planuje się rezerwat, jest objęty certyfikatami FSC i PEFC, które zapewniają ochronę bioróżnorodności i zrównoważoną gospodarkę leśną. Nie wskazano, co rezerwat wniesie ponad ochronę już realizowaną w ramach tych systemów.</p> <p>7. Ograniczenie zwalczania IGO Utworzenie rezerwatu zmniejszy powierzchnię, na której można prowadzić polowania, co ograniczy skuteczne zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych (IGO), takich jak jenot czy szop prac. Mimo że ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych nakłada obowiązek zwalczania inwazyjnych gatunków obcych na terenie całego kraju, w tym również na obszarach chronionych, w celu ochrony rodzimej przyrody i ograniczania szkód gospodarczych, to zgodnie z ustawą o ochronie przyrody odstrzał w rezerwatach wymaga odrębnych zgód, co utrudnia szybkie działania i może sprzyjać wzrostowi populacji IGO, zagrażających rodzimej faunie.</p> <p>8. Ryzyko wzrostu szkód w rolnictwie Utworzenie rezerwatu zmniejszy powierzchnię obszarów dostępnych do polowań, ograniczając możliwość regulacji liczebności zwierzyny łownej. Może to prowadzić do wzrostu szkód w uprawach w sąsiedztwie rezerwatu, a odszkodowania często nie pokrywają realnych strat rolników. Ilość szkód może przerosnąć możliwości finansowe kół łowieckich, i ostatecznie to rolnik może pozostać sam ze zniszczonymi plonami.</p>	<p>zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody. Podczas opracowywania zadań ochronnych dla przedmiotowego rezerwatu przyrody dokonana zostanie również analiza powyższego zagadnienia.</p>
--	--	---	---

34.	Swoboda	osoba fizyczna (04.07.2025 r.)	Popieramy projekty, prosimy o udostępnienie rezerwatów do pieszych wędrówek w miarę zadań ochronnych tam gdzie jest to możliwe, np istniejącymi już wydeptanymi ścieżkami	<i>nieuwzględniona</i>	W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na cel ochrony rezerwatu. RDOŚ w Białymstoku dokona szczegółowej analizy w powyższym zakresie.
26.	Swoboda	osoba fizyczna (04.07.2025 r.)	Stworzenie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dla procesów, jakie stworzyły obecny, wartościowy charakter tych obszarów. Obszary te uzyskały swój charakter również w wyniku pielęgnacji realizowanej m.in. w ramach działań gospodarczych, które obejmowały też pozyskanie drewna. Powołanie rezerwatów (wraz z otulinami) utrudni lub wręcz uniemożliwi prowadzenie tych prac, przez co procesy nadające obecny, wyjątkowy kształt tego obszaru ustaną. To ogromne zagrożenie, jakiego należy uniknąć. Należy przypomnieć, że prace realizowane na tych obszarach podlegają kontroli zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach i innymi aktami prawnymi, a tworzenie nowego reżimu kontroli administracyjnej jest tu po prostu nieuzasadnione. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.	<i>nieuwzględniona</i>	Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu.
27.			Stworzenie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dobrobytu lokalnej społeczności. Obszary planowanych rezerwatów (nowych lub powiększanych, wraz z otulinami) stanowią ważne miejsce aktywności gospodarczej, w tym pozyskania drewna. Stanowi ono ważny surowiec dla lokalnej gospodarki, a uszczuplenie tego zasobu doprowadziłoby do osłabienia lub zapaści nie tylko firm pozyskujących drewno, ale i całego otoczenia biznesowego (przetwórstwo drewna, wytwarzanie wyrobów drewnianych oraz sektor firm usługowych obsługujących przemysł i pracowników). Zjawiska te grożą osłabieniem kapitału społecznego np. poprzez migrację zarobkową lub zmniejszenie aktywności gospodarczej. Należy przywołać, że wyłączenie pozyskania drewna przynosi ogromne koszty dla społeczeństwa Polski i gospodarki zarówno w	<i>nieuwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. Nie wskazano w jaki sposób tworzenie rezerwatów przyrody ma wpływać negatywnie na dobrobyt lokalnej społeczności. Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Na obszarze tym od wielu lat nie jest prowadzona gospodarka leśna, albo jest w bardzo nieznacznym stopniu.

		<p>skali makro jak i lokalnej. Szacuje się, że średni przyrost drewna w Polsce to 7,5 m³/ ha, rocznie (grubizna netto, czyli pozyskanie), a średnia cena za 2024 r. to 277 zł/m³. Co prawda może się wydawać, że dla lokalnej gospodarki wyłączenie jednego ha lasów to utrata „tylko” ok. 2077 zł/ha, rocznie (7,5 m³/ ha / rok x 277 zł/m³= 2077 zł/ha / rok), ale ponieważ nawet 95% drewna jest przerabiane w Polsce na gotowe produkty, to dla gospodarki całej Polski jest to utrata znacznie wyższa. Przyjmuje się, że wartość drewna przy przetwarzaniu na gotowe produkty rośnie średnio 6-krotnie (a potem te produkty dystrybutorzy sprzedają na całym świecie za kwotę jeszcze nawet 2 razy wyższą). Zatem można przyjąć, że wyłączenie pozyskania drewna na tylko 1 ha może generować straty przekraczające 12,5 tys zł, rocznie. Wystawienie lokalnych społeczności na tak duże ryzyko nie jest uzasadnione. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>		
28.		<p>Stworzenie lub powiększenie rezerwatów może utrudnić lub uniemożliwić odbudowę potencjału lokalnej społeczności. Choć przedmiotowy obszar mógłby pomóc generować dodatkowe korzyści (np. z rozwoju turystyki), to trudno oczekiwać, że zrównoważą one korzyści utracone w wyniku osłabienia aktualnej aktywności gospodarczej. Choć w skali Polski turystyka generuje istotne przychody, to jednak bardzo niewiele obszarów osiąga na tyle wysokie przychody z turystyki, by móc z powodzeniem podporządkowywać lokalny ustrój turystyce. Jest to możliwe wtedy i tylko wtedy, gdy zbiegnie się wiele czynników (geograficznych, historycznych, gospodarczych itd.), ale znając przedmiotowy obszar oceniam, że na taki zbieg liczyć tu <u>nie można</u>, więc odpowiednio duży <u>rozwój turystyki tu nie nastąpi</u>. Co więcej, należy przypomnieć, że istotą rezerwatu jest zabezpieczenie przyrody przed negatywnym oddziaływaniem przez człowieka. Turystyka zawsze taki wpływ generuje (już choćby przez hałas czy płoszenie zwierzyny przez turystów chcących się dostać do miejsc cennych przyrodniczo) i pozostanie</p>	niewzględzona	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego. Zgodnie z ustawą o dochodach samorządu terytorialnego przewiduje się subwencje ekologiczne (dopłaty, które trafią do samorządów) z tytułu powierzchni obszarów chronionych. Nowe rezerваты przyrody zwiększą atrakcyjność turystyczną regionu, co powinno wiązać się ze zwiększonymi dochodami z tytułu turystyki. Rezerваты stanowią miejsca w których doświadczamy usług ekosystemowych, również rekreacji i relaksacji, co przekłada się na redukcję stresu a tym samym ułatwia życie mieszkańcom regionu. Rezerваты w Puszczy Augustowskiej stanowią obecnie zaledwie kilka procent powierzchni, co w żaden sposób nie przekłada się na ograniczenie gospodarki leśnej.</p>

		<p>kwestią czasu nadejście chwili, w której trzeba ograniczyć ruch turystyczny w trosce o walory przyrodnicze obszaru. To nadwąłiłoby już i tak prawdopodobnie wątłe korzyści dla przedmiotowych obszarów. Dlatego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>		
29.		<p>Powoływanie lub powiększenie rezerwatów stanowi zbędną nadgorliwość. Choć przyroda Polski zasługuje na ochronę, to <u>nie jest</u> to jednoznaczne z koniecznością obejmowania nowych obszarów formami ochrony przyrody. Już teraz prawie 40% powierzchni Polski znajduje się pod różnymi formami ochrony przyrody, co stawia Polskę na 3 miejscu pośród krajów UE (a) (<i>wykaz źródeł poniżej</i>). Należy tu też podkreślić, że społeczeństwo potrzebuje nie tylko kontaktu z przyrodą, ale potrzebuje też silnej, racjonalnej gospodarki. Choć potoczna narracja nierzadko sugeruje, że gospodarka zagraża przyrodzie, to rzeczywisty obraz jest znacząco odmienny: <u>racjonalna gospodarka od lat pomaga chronić przyrodę.</u> Przykładami tego są choćby: (1) wzrost lesistości Polski – obecnie prawie 30% powierzchni pokrywają lasy, choć jeszcze w latach 40 XX w. było to zaledwie ok. 20% (b) Ogromny wzrost powierzchni dokonał się w lasach o funkcji gospodarczej, co równolegle stworzyło fenomenalne warunki dla prowadzenia ochrony przyrody w Polsce; (2) wzrost liczebności populacji gatunków, jakie w przeszłości uznawano za rzadkie lub zagrożone wyginięciem – np. bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) (c), dzik (<i>Sus scrofa</i>) (d), niedźwiedź bruntany (<i>Ursus arctos</i>) (e), wilk szary (<i>Canis lupus</i>) (f) i wiele innych. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>	<p><i>nieuwzględniona</i></p>	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Przewiduje się również działania z zakresu ochrony czynnej.</p>

30.		<p>Powoływanie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dla ciągłości zjawisk ekologicznych. Należy podkreślić, że ochronie podlega przyroda jako całość, a nie tylko arbitralnie wybrane stadia rozwoju ekosystemów. Choć w potocznej narracji nierzadko pojawiają się twierdzenie jak to, że <i>szczególnie cenne są starolasy (g)</i> (czyt. inne siedliska są mniej cenne), to jest to twierdzenie niezgodne z istotą ochrony przyrody. Cenne dla przyrody są rozmaite stadia rozwoju ekosystemów (np. młodnik powstający na miejscu rębni przyciąga cenne gatunki, jakie nie radzą sobie w starszych lasach). W wielu miejscach to również dzięki działaniom gospodarczym dochodzi do korzystnych przemian w ekosystemach, co owocuje różnorodną mozaiką nisz ekologicznych, z jakich mogą korzystać liczne gatunki, w tym gatunki chronione. Jednak tworzenie rezerwatów może zagrażać ciągłości działań gospodarczych, a przez to może godzić w trwałość form przyrody jakie znamy dziś. Jednym z przykładów zaburzania ciągłości zjawisk ekologicznych są zmiany liczebności populacji ptaków w Polsce. Dane wskazują, że liczebność ptaków leśnych rośnie, a terenów krajobrazu rolniczego i terenów podmokłych maleje (h). Tym bardziej pokazuje to, że prowadzona dotychczas gospodarka leśna sprzyja wielu gatunkom ptaków (ptaków leśnych, w szczególności). Przerywanie ciągłości gospodarki leśnej poprzez powoływanie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dla wielu gatunków, w tym ptaków leśnych i innych. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>	nieuwzględniona	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Rezerваты przyrody odgrywają kluczową rolę w ochronie różnorodności biologicznej. Chronią one unikalne ekosystemy, które są siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych wyginięciem. Dzięki rezerwatom przyrody możliwe jest zachowanie naturalnych procesów ekologicznych, takich jak cykl życia, migracje czy interakcje między organizmami.</p>
31.		<p>W podsumowaniu powyższych uwagi pragnę podkreślić, że nadmiar ochrony również stanowi zagrożenie. Nadmierny nacisk na obejmowanie obszarów formami ochrony może zagrażać racjonalnej gospodarce, a przez to może zagrażać społeczeństwu (i to na wiele rozmaitych sposobów np. poprzez obniżenie tzw. kapitału społecznego) oraz przyrodzie. Innymi słowy, powoływanie lub powiększanie rezerwatów może być wprost niezgodne z zasadą</p>	nieuwzględniona	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie dojrzałego drzewostanu dębu szypułkowego wraz z procesami ekologicznymi, jakie zachodzą w tego typu zbiorowiskach leśnych. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Zatem jest działaniem celowym i opartym na rzetelnej analizie zgromadzonej dokumentacji przyrodniczej oraz wiedzy eksperckiej.</p>

			<u>zrównoważonego rozwoju</u> . I również dlatego się temu sprzeciwiam.		
32.	Swoboda	Procam Polska	Dzień dobry wiem że trwają konsultacje społeczne w sprawie tworzenia nowych rezerwatów w województwie Podlaskim i na terenie całej Polski, dlatego ośmielę się napisać kilka zdań w tej kwestii. Pracuję w branży rolnej, zajmuje się produkcją roślinną i produkcją zwierzęcą czyli jestem czynnym rolnikiem. Dodatkowo jestem kierownikiem firmy handlowej największej na terenie całej Polski, która zajmuje dostarczaniem produktów do produkcji roślinnej. Mam bardzo dużo kontaktów z producentami rolnymi. I uważam że, nie chodzi tu o ochronę przyrody, lecz raczej o ograniczanie produkcji głównie rolnej i leśnej, znam rzeszę profesjonalnych przedsiębiorców rolnych jak i leśnych którzy obawiają się działań ministerstwa klimatu. Stawiam stanowczy sprzeciw takim działaniom, dodatkowo nadmienię, że moi koledzy z branży rolnej też włączają się i będą oponentami tego typu działań, które są nielogiczne, bo w terenie gdzie 80 procent społeczeństwa żyje z rolnictwa i leśnictwa czyli chodzi głównie o Województwo podlaskie będą zamykane podstawowe gałęzie gospodarki i tworzona niby turystyka czyli skansen bo inaczej tego nie da się nazwać.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
33.	Swoboda	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (04.07.2025 r.)	Obecny status wszystkich obiektów wyróżnionych przez Państwa do wzmocnienia ochrony, w zupełności pozwala na zachowanie i właściwą ochronę wartości przyrodniczych tam reprezentowanych. Świadczą o tym dobrze zachowane siedliska przyrodnicze, stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, które są obecnie włączane w granice projektowanych rezerwatów przyrody, a dotychczas chronione były w ramach wielofunkcyjnej, zrównoważonej gospodarki leśnej oraz z poszanowaniem zasad ochrony przyrody obowiązujących na danym terenie. Należy zaznaczyć, że w każdym przypadku istniejące formy ochrony przyrody	<i>nieuwzględniona</i>	Polskie prawodawstwo nie wyklucza możliwości nakładania się na jednym obszarze kilku form ochrony przyrody. Ponadto każda forma ochrony przyrody pełni swoją unikalną rolę. Rezerwat przyrody jako jedna z najwyższych form ochrony obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Rezerваты przyrody odgrywają kluczową rolę w ochronie różnorodności biologicznej. Chronią one unikalne ekosystemy, które są siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych wyginięciem. Dzięki rezerwatom przyrody możliwe jest zachowanie naturalnych procesów ekologicznych, takich jak cykl życia,

		nakładają się na siebie wielokrotnie (obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, strefy ochrony). Ustanowione Plany zadań ochronnych dla większości obszarów Natura 2000 oraz ich nadrzędność w stosunku do innych dokumentów planistycznych, w tym Planów Urządzania Lasu zabezpiecza najcenniejsze elementy przyrodnicze tam występujące. Dodatkowo są to tereny najczęściej wyłączone z gospodarowania w oparciu o inne wytyczne branżowe, przestrzegane i wdrażane przez Lasy Państwowe.		migracje czy interakcje między organizmami. Zapisy Planów Zadań Ochronnych odnoszą się do siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, zwierząt i grzybów będących przedmiotami ochrony danego obszaru Natura 2000.
34.		Utworzenie przez Państwa kolejnych rezerwatów przyrody nie wpłynie na jakość ochrony przyrody, a jedynie utrudni w wielu przypadkach realizację niezbędnych działań ochronnych w celu utrzymania siedlisk czy gatunków we właściwym stanie. Dodatkowo ograniczy dostęp do lasu. Po ustanowieniu rezerwatu przyrody będzie obowiązywać obligatoryjny zakaz wstępu na teren rezerwatu, poza sytuacjami wymienionymi literalnie w ustawie o ochronie przyrody. W sprawie udostępnienia jakiegokolwiek szlaku do ruchu pieszego muszą zaistnieć uzasadnione przesłanki nie kolidujące z celem ochrony rezerwatu przyrody i musi być wydane specjalne zarządzenie RDOŚ w tej sprawie. W przypadku ewentualnego udostępnienia rezerwatów obowiązujące uwarunkowania prawne w dużej mierze utrudnią lub uniemożliwią podejmowanie działań w celu utrzymania właściwych zasad bezpieczeństwa. Kolejną sprawą jest wyegzekwowanie wśród społeczeństwa przestrzegania obowiązujących przepisów, podczas gdy brak jest właściwego oznakowania istniejących już od wielu lat obiektów rezerwatowych.	<i>nieuwzględniona</i>	Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu i będą skorelowane ze zidentyfikowanymi zagrożeniami i koniecznością realizacji niezbędnych działań ochronnych w celu utrzymania, odtworzenia siedlisk czy gatunków we właściwym stanie. Ponadto w ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, które nie będą sprzeczne z celami rezerwatu przyrody Swoboda. Jednocześnie należy wskazać, iż RDOŚ w Białymstoku rokrocznie dokonuje zakupu tablic do oznaczania rezerwatów przyrody na obszarze województwa podlaskiego i udostępnia je Nadleśnictwom.
35.		W przypadku podejmowania decyzji o utworzeniu rezerwatów przyrody wnioskuje się o uwzględnienie uwag zgłoszonych we wcześniejszej opinii przedłożonej przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r. oraz rezygnację z ustanawiania otulin, które tworzy się w przypadku stwierdzenia zagrożeń dla planowanych celów ochrony.	<i>częściowo uwzględniona</i>	W przedmiotowej tabeli odniesiono się do uwag wskazanych przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r. Nie planuje się odstępnie od wyznaczenia otuliny dla rezerwatu z uwagi na konieczność zabezpieczenia drzewostanów przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Dokonano również korekty nazwy rezerwatu z Balinka na Sokoli Las.

		W przypadku projektowanych rezerwatów wyłącznie na gruntach będących w zarządzie PGL LP nie stwierdza się żadnych zagrożeń z tytułu prawidłowo prowadzonej gospodarki leśnej.		
36.		Przebieg granic projektowanych obiektów rezerwatowych powinien być poprowadzony w oparciu o aktualny podział powierzchniowy. Granice powinny być oparte o szczegóły umożliwiające identyfikację w terenie (drogi, linie oddziałowe, granice wydzieleń).	<i>uwzględniona</i>	Dokonano korekty granic rezerwatu poprzez dociągnięcie granic rezerwatu i otuliny zgodnie z aktualnym podziałem powierzchniowym Nadleśnictwa.
37.		Dodatkowo w wielu przypadkach zaproponowany przebieg granic planowanych rezerwatów, ograniczający się jedynie do gruntów będących w zarządzie Lasów Państwowych nie gwarantuje właściwej ochrony siedlisk oraz integralności obszarów. Stwarza to realne zagrożenie dla planowanych celów ochrony projektowanych rezerwatów.	<i>nieuwzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wywłaszczenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu.
38.		Wskazuje się również na potrzebę wykonania spójnej szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej dla ww. projektowanych obiektów. Jedynym zbiorem informacji przyrodniczej na temat potrzeby wzmocnienia ochrony na danym terenie jest uzasadnienie do projektu zarządzenia sporządzone w oparciu o literaturę z różnych lat oraz wyrywkowe inwentaryzacje przyrodnicze.	<i>nieuwzględniona</i>	RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Swoboda). Teren ten wykazuje się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, gdyż obejmuje w stanie naturalnym mozaikę ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, a także siedliska roślin, zwierząt i porostów. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.
40.		Projekt utworzenia rezerwatu opiniuje się negatywnie Celem ochrony proponowanego rezerwatu jest zachowanie populacji i siedlisk występowania skrajnie rzadkich gatunków chrząszczy saproksylicznych, takich jak: zagłębek bruzdkowany (<i>Rhyodes sulcatus</i>), ponurek Schneidera (<i>Boros schneideri</i>), zgniotek cynobrowy (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), zgniotek szkarłatny (<i>Cucujus haematodes</i>), wynurt lśniący (<i>Ceruchus chrysomelinus</i>). UZASADNIENIE: • Obecny status ochrony tego obszaru pozwala na zachowanie i właściwą ochronę	<i>nieuwzględniona</i>	W przedmiotowej tabeli odniesiono się do uwag przekazanych przez RDLP pismem z dnia 20 czerwca 2025 r. oraz Nadleśnictwo Szczerba w piśmie z dnia 04 lipca 2025 r. Złożone uwagi są tożsame a Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku ustosunkował się do nich w powyższej tabeli.

		<p>chrząszczy wymienionych w projekcie zarządzenia – powierzchnie przewidziane do objęcia ochroną rezerwatową zlokalizowane w obszarze Natura 2000 PLH200005 Ostoja Augustowska, w ramach którego przedmiotem ochrony jest między innymi zagłębek bruzdkowany (<i>Rhysodes sulcatus</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodatkowo znaczna część obszaru projektowanego rezerwatu i jego otuliny objęta jest ograniczeniami w prowadzeniu działań z zakresu gospodarki leśnej lub całkowicie z niej wyłączona, są to: <ul style="list-style-type: none"> a) starolasy (241-h, 233-f) - całkowicie wyłączone z gospodarki leśnej, b) obszary wyłączone z gospodarowania na podstawie zasad FSC (233-g) - całkowicie wyłączone z gospodarki leśnej, c) wydzielania ujęte w moratorium (233-j, 233-i) mają nałożone ograniczenia w prowadzeniu gospodarki leśnej. • Gospodarka leśna prowadzona w nadleśnictwie nie zagraża populacjom chronionych chrząszczy. Zarządcę terenu, tj. Nadleśnictwo Szczebra obowiązują wewnętrzne regulacje (Zarządzenie nr 5 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku z dnia 03.02.2025r.) nakładające obowiązek monitorowania występowania i ochrony stwierdzonych stanowisk chrząszczy saproksylicznych. Powyższe dotyczy między innymi zachowania ciągłości występowania odpowiednich mikrosiedlisk poprzez pozostawianie większej niż przeciętnie ilości martwych drzew, nieprześwietlania drzewostanów. • Projektowany rezerwat bezpośrednio przylega do granic niedawno powołanego rezerwatu przyrody „Bory nad Kanałem Augustowskim” (Zarządzenie Regionalnego 		
--	--	--	--	--

			<p>Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 grudnia 2024r.). Wprowadzenie kolejnych ograniczeń w dostępie do lasu spotka się z negatywną opinią lokalnej społeczności i turystów. Obszar objęty projektem rezerwatu jaki i jego sąsiedztwo wykorzystywane są turystycznie oraz jako miejsca zbioru grzybów i owoców runa leśnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W graniczących z rezerwatem oddziałach 220 oraz 233j obserwuje się silne wydzielanie posuszu sosnowego zasiedlonego kornikiem ostrożnym oraz przypłaszczkiem granatkiem. Niezbędne jest prowadzenie cięć sanitarnych, aby zabezpieczyć drzewostan przed niekontrolowanym rozwojem szkodników wtórnych 		
47.	Swoboda	osoby fizyczne (04.07.2025 r.)	Brak treści uwagi	<i>niewwzględniona</i>	wiadomości e-mail zostały złożone po terminie